

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دفتر وزیر

بسمه تعالی

شماره: ۵۹۹۴/۱۳۰۱
تاریخ: ۹/۸/۸۹
پست:

ریاست اسرپرست محترم دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی .....

سلام حکیم

احتراما با توجه به بررسیهای به عمل آمده و ضرورت بازنگری مدارک و شرایط تاسیس موسسات پزشکی جهت تسهیل امور و یکسان سازی فرآیند ها مقتضی است دستور فرمائید موارد ذیل را در صدور مجوز های قانونی موسسات پزشکی لحاظ نمایند. قابل ذکر است که برخی از اصلاحیه های ذیل مربوط به کلیه آئین نامه ها بوده و بعضی از موارد، مختص موسسات پزشکی خاصی است که به آنها اشاره شده است:

۱- با توجه اصل ۴۴ قانون اساسی و نظر به اهمیت اشتغالزایی و لزوم تسهیل روند صدور پروانه موسسات پزشکی، پذیرش تقاضای تاسیس کلیه موسسات پزشکی (به استثنای داروخانه و آزمایشگاه) به صورت حقیقی توسط حداقل یک نفر نیز امکان پذیر است و در صورت تقاضای بیش از یک نفر و یا درخواست اشخاص حقوقی (شرکت ها) باید اکثریت متقاضیان (نصف + ۱ نفر) از گروه پزشکی (مطلع لیسانس یا بالاتر) باشند. در خصوص موسسات خیریه عضویت حداقل یک نفر پزشک الزامی است. عذرک تحصیلی مورد پذیرش متقاضیان موسسات طبق لیست پیوست می باشد.

۲- اخذ گواهی عدم سوء پیشینه کیفری - گواهی عدم اعتیاد و گواهی عدم سوء پیشینه انتظامی (مخصوصا اعضای سازمان نظام پزشکی) علاوه بر موسس و مسئول فنی، از پرسنل فنی موسسات فیزیوتراپی، موسسات پرتو پزشکی، مرکز آمبولانس خصوصی، مرکز ارائه خدمات بالینی در منزل، مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری و مرکز مشاوره و خدمات مامائی و مرکز درمان سوء مصرف مواد الزامی می باشد، ضمن اینکه اخذ گواهی تندرستی از موسس، مسئول فنی و پرسنل موسسات الزامی نیست.

۳- ارائه گواهی گذراندن تعهدات قانونی (خارج نیروی انسانی، تعهد ضریب k، تسویه حساب با صندوق رفاه دانشجویان، خدمت شربازی و...) جهت موسسین و مسئولین فنی موسسات ضروری است البته پذیرش تقاضای تاسیس و مسئولیت فنی در زمان گذراندن تعهد ضریب k در مناطق محروم و رشته های مورد نیاز در صورت تشخیص، تأیید و ارائه عدم نیاز در خارج از ساعات اداری، بطور مستقیم از ریاست محترم دانشگاه/دانشکده مربوطه بلامانع می باشد. بدیهی است کسانی که از گذراندن طرح نیروی انسانی معاف شده اند در صورت تسویه حساب با صندوق رفاه دانشجویان و یا نداشتن تعهدات قانونی دیگر می توانند موسس و یا مسئول فنی باشند. (کلیه موسسات پزشکی و پیراپزشکی)

۴- ارائه گواهی گذراندن تعهدات قانونی توسط پرسنل همکار در موسسات الزامی نیست و این گروه می تواند همزمان با گذراندن تعهدات قانونی با ارائه گواهی عدم نیاز در خارج از ساعات فعالیت موظف، به عنوان همکار فعالیت نمایند.

مرکز مشاوره پرستاری

پزشک به حتماً
(نام و نام خانوادگی)
در اسجور
مرکز مشاوره سلامت و رفاه است

سوسن و سوسن

دستورالعمل

اداره نظارت بر مراکز
صدور مجوز
۸۹/۸/۱۶

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

دختر وزیر

شماره ۸۹۹۸/۳۰
تاریخ ۹/۹/۸۹
پرست

۵- موسسات فیزیوتراپی و ارتوپدی فنی موظفند حداقل یک نفر همکار دارای مدرک مشابه یا مدرک رشته های پیراپزشکی (از مقطع کاردانی یا بالاتر) را جهت همکاری معرفی نمایند و معرفی کارشناس پرستاری و یا مدارک پزشکی جداگانه به عنوان منشی و مسئول بایگانی این موسسات الزامی نیست و مفاد مرتبط با این موضوع در آئین نامه های مربوطه لغو میگردد بدیهی است رعایت طرح انطباق (ارائه خدمات توسط فرد همکار و یا با حضور فرد همکار یا محارم بیمار) در موسسه الزامی است.

۶- تاسیس موسسه فیزیوتراپی جهت ارائه خدمات اختصاصی به خانم ها یا آقایان بلامانع می باشد و در این گونه موسسات استفاده از پرسنل همکار همگن کفایت می نماید.

۷- پذیرش مسئولیت فنی موسسات پزشکی و پیراپزشکی توسط موسس این موسسات الزامی نبوده و مفاد متناقض با این موضوع در آئین نامه ها لغو میگردد (کلیه موسسات پزشکی و پیراپزشکی)

۸- با توجه به لزوم حضور مسئول فنی در موسسات پزشکی و پیراپزشکی، پذیرش درخواست و صدور پروانه مسئول فنی شیفت های متناوب شب، صبح و شب و عصر و شب برای یک نفر در یک موسسه یا چند موسسه مجاز نمی باشد و موسسات پزشکی و پیراپزشکی شبانه روزی باید حداقل ۲ نفر را به عنوان مسئول فنی معرفی نمایند (حداقل ۲ نفر برای نوبت کاری شب). البته برای مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری، مرکز مشاوره و ارائه خدمات بالینی در منزل و مرکز آمبولانس خصوصی معرفی حداقل ۲ نفر مسئول فنی برای کلیه ساعات فعالیت (یک نفر برای صبح و عصر و یک نفر برای شب) کفایت می کند. در صورت غیبت مسئول فنی در یک نوبت کاری، پزشک یا کارشناس واجد شرایط جانشینی (مطابق شرایط و مدارک تحصیلی قید شده در آئین نامه هر موسسه) می تواند با تکمیل و امضاء فرم جانشینی، مسئولیت فنی موسسه را در آن نوبت کاری تقبل نماید.

۹- با توجه به شرح وظایف مسئول فنی و لزوم مدیریت و بعضاً هماهنگی های غیر تخصصی در اداره یک موسسه، ضمن اینکه اولویت پذیرش مسئولیت فنی موسسات با متخصصین رشته های مرتبط با فعالیت موسسه می باشد اما در صورت عدم وجود داوطلب تخصصی، پذیرش مسئولیت فنی درمانگاههای تخصصی توسط پزشکان و دندانپزشکان عمومی (درمانگاه دندانپزشکی) بلامانع است. بدیهی است مسئول فنی موظف است ضمن نظارت بر کلیه فعالیت های موسسه، هماهنگی های لازم با متخصصین مربوطه را جهت ارتقاء کیفیت ارائه خدمات به متقاضیان به عمل آورد.

۱۰- درمانگاههای عمومی موظفند حداقل ۲ کارشناس پرستاری و یا یک کارشناس همراه با یک نفر بنیاد را با رعایت طرح انطباق جهت هر نوبت کاری معرفی نمایند.

محمد رضا پورمحمدی
رئیس هیئت مدیره

شماره: ۵۹۹۴
تاریخ: ۹/۹/۸۹
پست

۱۱- در مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری معرفی مسئولین فنی واجد شرایط (پرستار دارای سابقه کاری لازم مصرح در آئین نامه) برای کلیه نوبت های کاری همانند سایر موسسات الزامی است و نیازی به معرفی رئیس مرکز، سوپروایزر و گردش و ثابت به صورت جداگانه وجود ندارد. بدیهی است کلیه فعالیت های موسسه باید با نظارت مسئول فنی صورت پذیرد.

۱۲- با توجه به ذکر لزوم تأسیس برخی از موسسات پزشکی توسط افراد جویای کار و یا گزینش همکاران موسسه از بین افراد جویای کار در آئین نامه های مربوطه، ضمن تاکید بر اهمیت کارآفرینی برای افراد جویای کار بویژه فارغ التحصیلان گروه های پزشکی، نظر به عدم وجود بانک اطلاعاتی در خصوص آمار واقعی افراد جویای کار و عدم امکان شناسائی دقیق این افراد و با توجه به اینکه تأسیس موسسه، خود زمینه ساز اشتغال و کارآفرینی برای افراد جویای کار خواهد بود، مقتضی است محدودیتی در این راستا برای متقاضیان ایجاد نگردد.

۱۳- با توجه به اهمیت جلوگیری از تردد و فعالیت آمبولانس های مراکز آمبولانس خصوصی در مرحله موافقت اصولی، مقتضی است به هیچ وجه قبل از صدور پروانه های بهره برداری و مسئولین فنی این مراکز، مراتب جهت شماره گذاری آمبولانس های آنها به معاونت راهبردی و رانندگی ناچاه منعکس نگردیده و معرفی به آن معاونت منوط به صدور پروانه های بهره برداری و مسئولین فنی این مراکز باشد. ضمناً اخذ تأییدیه مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی دانشگاه و وزارت جهت صدور پروانه های بهره برداری و مسئولیت فنی مراکز آمبولانس خصوصی الزامی است.

۱۴- مدت اعتبار موافقت اصولی بیمارستان زیر ۵۰ تختخوابی، ۸ ماه، ۵۰-۱۰۰ تخت: ۶۰ ماه و بالای ۱۰۰ تخت ۷۲ ماه می باشد.

دکتر وحید دستجردی
وزیر

رونوشت:

- ریاست محترم سازمان نظام پزشکی جهت استحضار
- معاون محترم درمان جهت استحضار و نظارت بر حسن اجرای برنامه
- معاون محترم بهداشت جهت استحضار
- معاونت محترم درمان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی جهت استحضار و اقدام
- مدیرکل محترم آزمایشگاه مرجع سلامت جهت استحضار
- مدیرکل محترم دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعریف سلامت جهت استحضار
- مدیر کل محترم دفتر مدیریت بیمارستانی و تفویض خدمات بالینی جهت استحضار
- رئیس محترم مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی جهت استحضار
- مدیرکل محترم دفتر امور پرستاری جهت استحضار
- مدیرکل محترم دفتر نظارت و اعتبار بخشی در راهور درمان جهت نظارت بر حسن اجرای برنامه
- کلیه ادارات تهیه دفتر نظارت و اعتبار بخشی در امور درمان جهت اطلاع
- کلیه ادارات تابعه امور پروانه ها جهت اطلاع
- اداره امور پروانه ها (خاتم و ارزیابی) جهت پیگیری

احمد دستجردی

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

وضعیت موسسین و مسئولین فنی موسسات پزشکی

ردیف	نوع موسسه	مدیرک موسس	مدیرک مسئول فنی
۱	بیمارستان	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	پزشک
۲	مرکز جراحی محدود و سرپایی	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	متخصص بهوش یا جراح یا پزشک عمومی
۳	مرکز تخصصی درمان نابروزی ART	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	متخصص زنان دوره دیده مسئول آزمایشگاه ART یا دانشن PhD در یکی از رشته های علوم پایه پزشکی، ژنتیک، جنین شناسی و بیولوژی با حداقل یک سال سابقه در مرکز مجهز داخلی یا خارجی مورد تأیید وزارت، مسئول آزمایشگاه بالینی PhD بیوشیمی
۴	مرکز درمان با اکسیژن هائپر بار	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	متخصص بهوش یا سایر متخصصین با گذراندن دوره ویژه
۵	درمانگاه عمومی	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	پزشک
۶	درمانگاه دندانپزشکی	حقیقی: یک نفر دندانپزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر دندانپزشک	دندانپزشک
۷	درمانگاه تخصصی داخلی	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	پزشک

تقدیرنامه به (طرح ترانسپلانت) +
مدیرک + همکاران + علم و تخصص

مدارک در اعتبار از این مرکز

تاریخ صدور سند اعتبار (در صورت)

تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۵

مهر و امضاء
رئیس هیئت مدیره
موسسه تخصصی پزشکی

تاریخ
پست

مجلس

جمهوری اسلامی ایران
سازمان پزشکی
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه تخصصی دیابت	۸
پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه چند تخصصی درد	۹
پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه تخصصی شیر تپاجنی قلب و عروق	۱۰
پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه تخصصی ایمونولوژی و آلرژی	۱۱
پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه چند تخصصی مغز و اعصاب و روان	۱۲
پزشک	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر پزشک	درمانگاه تخصصی بیماریهای پوست و مو	۱۳
روانپزشک یا پزشک عمومی دوره دیده	حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر)	مرکز درمان سوء مصرف مواد	۱۴

(Handwritten signature)

(Large handwritten signature)

جمهوری اسلامی ایران
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

متخصص رادیولوژی	<p>موسسه رادیولوژی</p> <p>حقیقی: یک نفر کارشناس رادیولوژی (یا مقاطع بالاتر) یا پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر کارشناس رادیولوژی مرکز تصویربرداری حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر پزشک</p>	<p>موسسه رادیولوژی و مرکز تصویر برداری</p>	۱۵
متخصص پزشکی هسته ای	<p>حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر پزشک</p>	<p>مراکز پزشکی هسته ای</p>	۱۶
لیسانس پیوسته	<p>حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر پزشک</p>	<p>مراکز جامع توانبخشی</p>	۱۷
کارشناس پرستاری دارای ۵ سال سابقه کاری	<p>حقیقی: یک نفر کارشناس پرستاری یا مقاطع بالاتر بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر کارشناس پرستاری</p>	<p>مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری</p>	۱۸
پزشک	<p>حقیقی: یک نفر پزشک بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر)</p>	<p>مراکز ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی در منزل</p>	۱۹
کارشناس مامائی و مقاطع بالاتر	<p>حقیقی: یک نفر کارشناس مامائی یا مقاطع بالاتر بیش از یک نفر و یا حقوقی نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) یا عضویت حداقل یک نفر کارشناس مامائی</p>	<p>مرکز مشاوره و ارائه خدمات مامائی</p>	۲۰

۱۵

محمد رضا جعفری
رئیس هیئت مدیره

شماره
تاریخ
پرست

پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

پست

۲۱	مراکز خدمات آمبولانس خصوصی	حقیقی: حداقل یک نفر کارشناس پیراپزشکی بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر)	پزشک عمومی
۲۲	مراکز فیزیوتراپی	حقیقی: یک نفر کارشناس فیزیوتراپی یا معالج بالاتر بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر کارشناس فیزیوتراپی	کارشناس فیزیوتراپی و معالج بالاتر
۲۳	مراکز ارتوپدی فنی	حقیقی: یک نفر کارشناس ارتوپدی فنی یا معالج بالاتر بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر کارشناس ارتوپدی فنی	کارشناس ارتوپدی فنی و معالج بالاتر
۲۴	موسسه ساخت و فروش عینک طبی	کارشناس بینایی، فرد دارای گواهی قبولی آزمون + کاردان اپتیک	کارشناس بینایی سنجی، فرد دارای گواهی قبولی آزمون، کاردان اپتیک با گذراندن دوره آموزشی
۲۵	مرکز تخصصی طب کار	حقیقی: یک نفر متخصص طب کار بیش از یک نفر و یا حقوقی: نصف + یک نفر از گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) با عضویت حداقل یک نفر متخصص طب کار	متخصص طب کار
۲۶	شرکت تعاونی	لا نفر: نصف + یک نفر گروه پزشکی (کاردان یا بالاتر)	-

تذکر: چنانچه متقاضیان تاسیس هر کدام از مؤسسات فوق (به غیر از شرکت تعاونی) نفر باشند، باید حداقل یک نفر دارای مدرک تحصیلی
منتوج در جدول باشد

۹

امین فزایی
رئیس هیئت مدیره

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان آذربایجان

شماره ۱۰۸/۱۹
تاریخ ۱۳۹۴/۰۱/۱۶
پست ..... ندارد

در

متخصص طب فیزیکی، متخصص مغز و اعصاب، فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان، ارتوپد، روماتولوژیست	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش اختلالات جسمی حرکتی
متخصص کودکان، متخصص روانپزشکی، فوق تخصص روانپزشکی اطفال	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش اختلالات ذهنی کودکان و نوجوانان
متخصص مغز و اعصاب، متخصص کودکان، متخصص جراحی مغز و اعصاب، متخصص ارتوپدی	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش فلج مغزی
متخصص طب سالمندان، متخصص داخلی، روانپزشک، متخصص داخلی مغز و اعصاب	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش سالمندان
روانپزشک	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش روانی مزمن
فوق تخصص روانپزشکی اطفال، روانپزشک، فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش اختلالات روانی - رفتاری کودکان
متخصص چشم پزشکی	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش اختلالات بینایی
متخصص گوش و حلق و بینی	پزشک	مراکز جامع توانبخشی گرایش اختلالات شنوایی، گفتار و زبان

دکتر سید حسن هاشمی
وزیر

رونوشت:

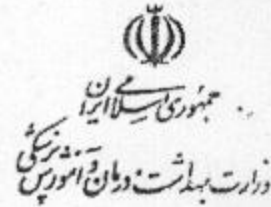
- ✓ جناب آقای دکتر آقاچانی معاون محترم درمان برای اطلاع
- ✓ جناب آقای دکتر دیناروند معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو برای اطلاع
- ✓ جناب آقای دکتر زالی رئیس کل محترم سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران برای اطلاع

سید حسن هاشمی
وزیر بهداشت و درمان آذربایجان

پست: تهران شهرک قدس (غرب) - پهن فلامک جنوبی و زرافشان - خیابان سیستانی ایران - ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بسمه تعالی

شماره: ۱۰۰/۱۹
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۱/۱۶
پوست: شماره ۵

اتوماسیون مکاتبات وزارت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درممانی اصفهان
تاریخ: ۱۳۹۴ / ۱ / ۱۸
شماره: ۴۵۷

رئیس اسپرست محترم دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

با سلام؛

پیرو بخشنامه شماره ۱۰۰/۳۰۵۹۹۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۰۹ و با توجه به بررسی عملکرد موسسات پزشکی به ویژه درمانگاه‌های تخصصی و لزوم حضور متخصصین محترم و ارائه خدمات تخصصی به بیماران توسط ایشان، به اطلاع می‌رساند؛ مسوولیت فنی کلیه درمانگاه‌های تخصصی و مراکز جامع توانبخشی، مطابق با جدول ذیل بر عهده متخصصین محترم مربوطه می‌باشد و حضور متخصصین محترم در کل زمان فعالیت درمانگاه الزامی بوده و پاسخگویی در خصوص عملکرد موسسه به عهده ایشان خواهد بود. بدیهی است تمدید و صدور پروانه مسوولیت فنی این موسسات از تاریخ ابلاغ، صرفاً در قالب این بخشنامه انجام خواهد شد. لازم است موضوع به نحو مقتضی به اطلاع موسسات موجود رسانده شود تا مشکلی از لحاظ عدم حضور مسوول فنی برای موسسه به وجود نیاید. نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه به عهده معاونین محترم درمان آن دانشگاه/دانشکده خواهد بود.

نوع موسسه	موسس	مسوول فنی
درمانگاه چند تخصصی درد	پزشک	فلوشیپ درد، متخصص بیهوشی، طب فیزیکی و توانبخشی، جراح مغز و اعصاب، داخلی مغز و اعصاب، روانپزشکی
درمانگاه چند تخصصی مغز و اعصاب و روان	پزشک	متخصص داخلی مغز و اعصاب، جراح مغز و اعصاب، روانپزشک
درمانگاه تخصصی دیابت	پزشک	فوق تخصص بیماری‌های غدد و متابولیسم، متخصص داخلی
درمانگاه تخصصی چشم پزشکی	پزشک	چشم پزشکی
درمانگاه تخصصی آلرژی و ایمونولوژی بالینی	پزشک	فوق تخصص آلرژی و ایمونولوژی، (پزشک متخصص داخلی با اطفال دارای فوق تخصص آلرژی و ایمونولوژی)
درمانگاه تخصصی داخلی	پزشک	متخصص داخلی یا فوق تخصص مربوطه
درمانگاه غیر تخصصی قلب و عروق	پزشک	متخصص قلب و عروق
درمانگاه تخصصی پوست و مو	پزشک	متخصص پوست و مو

ته نشانی بستی: تهران - شهرک قدس (غرب) - بین فلامک جنوبی و زرافشان - ساختمان سبلی ایران - ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی